

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: Philippe Leymarie*
برگردان: سعید جواد زاده امینی
۲۱ جنوری ۲۰۲۴

چگونه جنگ اوکراین میلیتاریسم؛ تولید، تکامل و فروش سلاح در جهان را شتاب می دهد

در اوکراین، غزه، منطقه بالکان یا اقیانوس آرام، روح زمانه به غرش سلاح ها آغشته است. انستیتوت بین المللی مطالعات مربوط به صلح در سترکلم (Sipri) خاطر نشان می کند که افزایش هزینه های نظامی جهانی در سال ۲۰۲۲ برای هشتمین سال متوالی در سی سال گذشته و پس از پایان جنگ سرد، هرگز به این اندازه قابل توجه نبوده است:

۲۰۵۵ میلیارد یورو، معادل ۲،۲ درصد تولید ناخالص جهانی

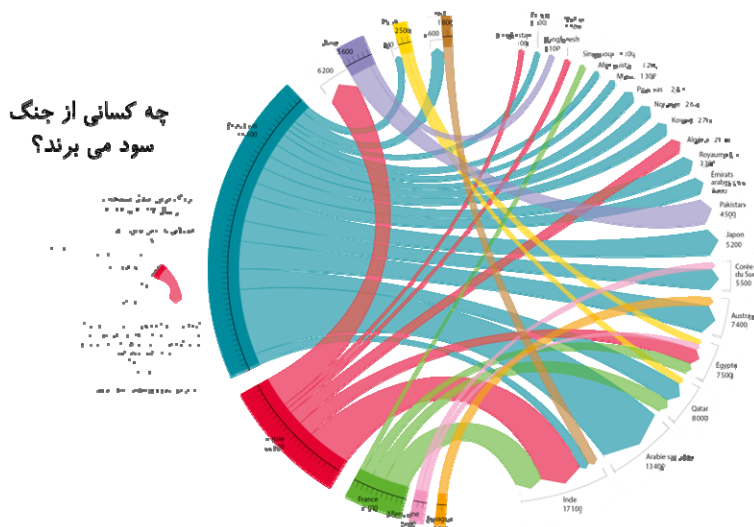
*****

طی سالهای ۱۹۳۲ تا ۱۹۳۴، قدرت های بزرگ در ژنو کنفرانس جهانی خلع سلاح را برای پیشگیری از بلای عمومی سازمان دهی کردند. نتایج غم انگیز آن را می دانیم. یک قرن پس از آن، صنایع دفاعی (تولید کننده تسلیحات و تهاجمی م) هرگز وضعیتی بهتر از امروز نداشته است. به دلیل تجاوز روسیه به کی یف و همچنین تشنج های ژئوپلیتیکی در

آسیا و خاور نزدیک، شرکت های تولید کننده تسلیحات، رکورد فروش خود را رقم زده اند و خرسندی سهام داران خود را فراهم می کنند.

در اوکراین، غزه، منطقه بالکان یا اقیانوس آرام، روح زمانه به غرش سلاح ها آغشته است. انستیتوت بین المللی مطالعات مربوط به صلح در استکهلم (Sipri) خاطر نشان می کند که افزایش هزینه های نظامی جهانی در سال ۲۰۲۲ برای هشتمین سال متوالی در سی سال گذشته و پس از پایان جنگ سرد، هرگز به این اندازه قابل توجه نبوده است: ۲۰۵۵ میلیارد یورو، معادل ۲،۲ درصد تولید ناخالص جهانی. فرمانده نیروهای زمینی ارتش فرانسه، جنرال پی پر شیل از «بازگشت ویرانگر جنگهای بزرگ، بار دیگر به عنوان وسیله ای ممتاز برای حل و فصل اختلافات (۱)، و «بروز درگیری های خشونت آمیزی که در آن موانع اخلاقی و قانونی زیر ضربات بی رحمانه و لجام گسیخته ترین وحشی گری ها نادیده گرفته می شوند، در حالی که فکر می کردیم آنها را به کتاب های تاریخ انتقال داده ایم -»، هشدار می دهد.

از سال ۲۰۱۴ با الحاق دو منطقه اوکراینی کریمه و دونباس توسط روسیه، مهار و کنترل نا ممکن و افسار گسیخته شده است. دولت ها در حال اقدام به تسلیح مجدد خود هستند، و تأسیسات صنایع دفاعی سرعت تولید محصولات خود را افزایش داده و برای فروش و صادرات آنها رقابت می کنند. مسکو پس از خروج از معاهده های متعدد تسلیحاتی، بودجه نظامی خود را در سال ۲۰۲۴، به میزان ۷۰ درصد افزایش می دهد و به سطح سال های ۱۹۹۰-۱۹۸۰ باز می گردد، همان طور که آقای آنتون سیلوانوف وزیر دارائی روسیه می گوید: «همه چیز برای جبهه، همه چیز برای پیروزی». ۱۰۸۰۰ میلیارد روبل اعلام شده (معادل ۱۰۹ میلیارد یورو) که ۶ درصد تولید ناخالص داخلی روسیه به شمار می رود، برای راه اندازی چرخه تولید سریع توپ ها، تانک ها و پهپاد ها و همچنین برای پرداخت حقوق به سربازان بسیج شده و غرامت به خانواده های کشته شدگان در جبهه ها، مورد استفاده قرار می گیرد. وب سایت اوریکس (Oryx) تخمین می زند که ۱۰ هزار وسیله نقلیه زمینی روسیه، در اوکراین آسیب دیده یا نابود شده است.

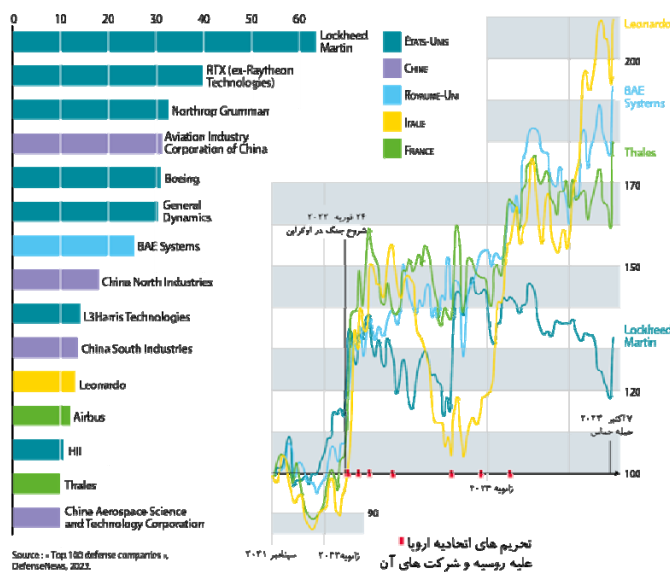
روسیه معمولاً پس از امریکا به عنوان قهرمان بی چون و چرای فروش تسلیحات، دومین رتبه را با یک پنجم تسلیحات خریداری شده در جهان، به ویژه در آسیا، خاور میانه و آفریقا به خود اختصاص می دهد. با تمرکز ضروری بر جنگ با اوکراین که از زمان جنگ جهانی گذشته، تلفات و خسارات بی سابقه ای را به همراه داشته است، از سال ۲۰۲۲ این کشور عملکرد ضعیفی در صادرات تسلیحاتی داشته است. علاوه بر این تحریم های اعمال شده توسط غرب، به ویژه

ایالات متحده، مانع از انعقاد قراردادهای مهمی در فیلیپین (هلیکوپتر های Mil Mi- 17)، اندونزی (جنگنده – بمب افکن های Su-35) و یا کویت (تانک های T-90) شده است. روسیه دیگر نمی تواند به سفارشات کشورهای عضو سابق پیمان وارسا، یا کشورهای بالتیک ، که در حال حاضر عضو پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) هستند، متکی باشد : هزینه های نظامی لیتوانی بین سال های ۲۰۱۴ تا ۲۰۲۲ به میزان ۲۷۰ درصد، و لتونی ۱۷۳ درصد افزایش داشته است، و بودجه دفاعی فنلاند، اتریش ، سلواکی، رومانی، یا جمهوری چک و همین طور پولند، به حد انفجار رسیده است. این آخرین کشور ۴ درصد از تولید ناخالص داخلی خود را به تسلیحات دفاعی اختصاص می دهد و در نظر دارد قدرت نظامی خود را به دو برابر افزایش دهد، و از آنجائی که ناگهان در کنار المان به وزنه مهمی در پیمان آتلانتیک تبدیل شده است، می خواهد از جمله تانکهای Abrams ، راکت انداز های هیمارس Himars، هلیکوپتر های آپاچی Apache را از شرکت های امریکائی، و همچنین تانک ها و توپ های ساخت کوریای جنوبی را خریداری کند. المان هنوز نسبت به صد میلیارد یورویی که در سال ۲۰۲۲ به صندوق ویژه برای نوسازی Bundeswehr (دفاع فدرال المان) اختصاص یافته، تعهدی اعلام نکرده است ، اما به استدلال « اولویت اروپائی» چندان حساسیتی نشان نمی دهد و گرایش و تمایل خود به سیستم های ضد راکتی امریکائی- اسرائیلی را پنهان نمی کند، و به تازگی به شرکت امریکائی لوک هید مارتن Lockheed Martin بزرگ ترین صنایع تسلیحاتی جهان، هواپیماهای جنگنده F-35 سفارش داده است (۲).

ناکامی های روسیه ، به فرانسه اجازه می دهد تا با مجموع صادرات ۲۷ میلیارد یورویی در سال ۲۰۲۲، به طور موقت مقام دوم را در رتبه بندی جهانی فروشندگان تسلیحات در جهان کسب کند - یک رکورد تاریخی، به لطف «قرارداد قرن» که شرکت داسو Dassault در امارات متحده عربی به دست آورد : هواپیماهای جنگنده رافال Rafale که تا مدتها غیر قابل فروش تلقی می شد، به یک مهره اصلی در سبد صادراتی فرانسه تبدیل شده است.

تولید کنندگان تسلیحات

گردش مالی سال ۲۰۲۲ بخش تسلیحات ۱۵ صنعت برتر
نظری به میلیارد دلار

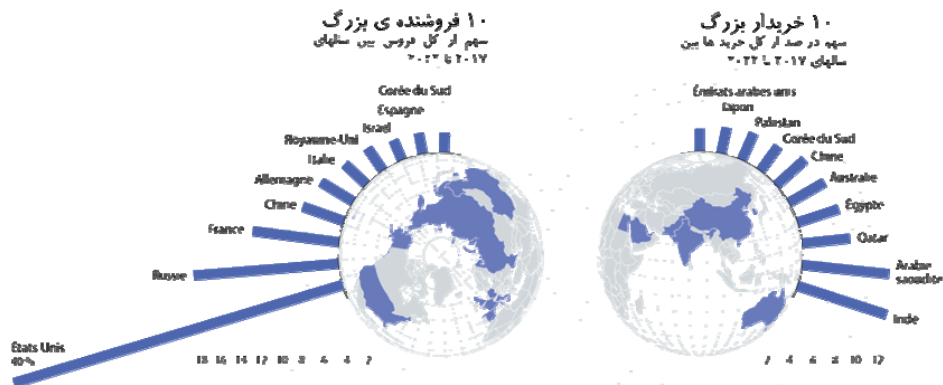

علاوه بر تولید کنندگان معمولی تسلیحات در اروپا ، که انگلستان، المان، ایتالیا و اسپانیا را شامل می شود، بازیگران جدیدی در حال وارد شدن به این بازار هستند. به ویژه کوریای جنوبی که در حال حاضر در رده ۱۰ کشور برتر

عرضه کننده تسلیحات قرار دارد و به دنبال تبدیل شدن به یکی از بزرگ ترین صادر کنندگان جهان است : کشور معروف به «صبح آرام» با بهره مندی از «بحران اوکراین»، به طور آشکار در پی کسب مقام چهارم پس از روسیه است (۳).

از سوی دیگر، جاپان با وجود نا خرسند بودن از باز نگری مجدد تسلیحاتی خود، نگران است که طبق گفته فومیو کیشیدا، نخست وزیر این کشور، « آنچه در اوکراین اتفاق افتاده است، می تواند در شمال شرق آسیا نیز رخ دهد». توکیو از افزایش تنش بین چین و ایالات متحده که - به دنبال تسلیم شدن جاپان در سال ۱۹۴۵ - متحد این کشور محسوب می شود، نگران است. جاپان تصمیم گرفته است دفتر صلح طلبی را ورق بزند (۴)، و ستراتیژی جدید امنیت ملی خود را بر اساس « دشواری های بی سابقه ای » که توسط جاه طلبی های منطقه ئی چین ایجاد شده است، تنظیم کند. بودجه نظامی این کشور، که در حال حاضر ۴۹،۳ میلیارد دلار (معادل ۴۵،۷ میلیارد یورو) است، و تنها یک در صد تولید ناخالص داخلی (PIB) را شامل می شود، در سال ۲۰۲۷ به ۲ در صد افزایش خواهد یافت، و این کشور را به یک بازیگر قدرتمند منطقه ئی و مشتری جدیدی برای بازرگانان تسلیحات تبدیل خواهد کرد. راکت های دور برد توماهاوک Tomahawk پیش از این توسط واشنگتن به این کشور وعده داده شده است، امتیازی که تا کنون تنها انگلستان و استرالیا از آن برخوردار بوده اند.

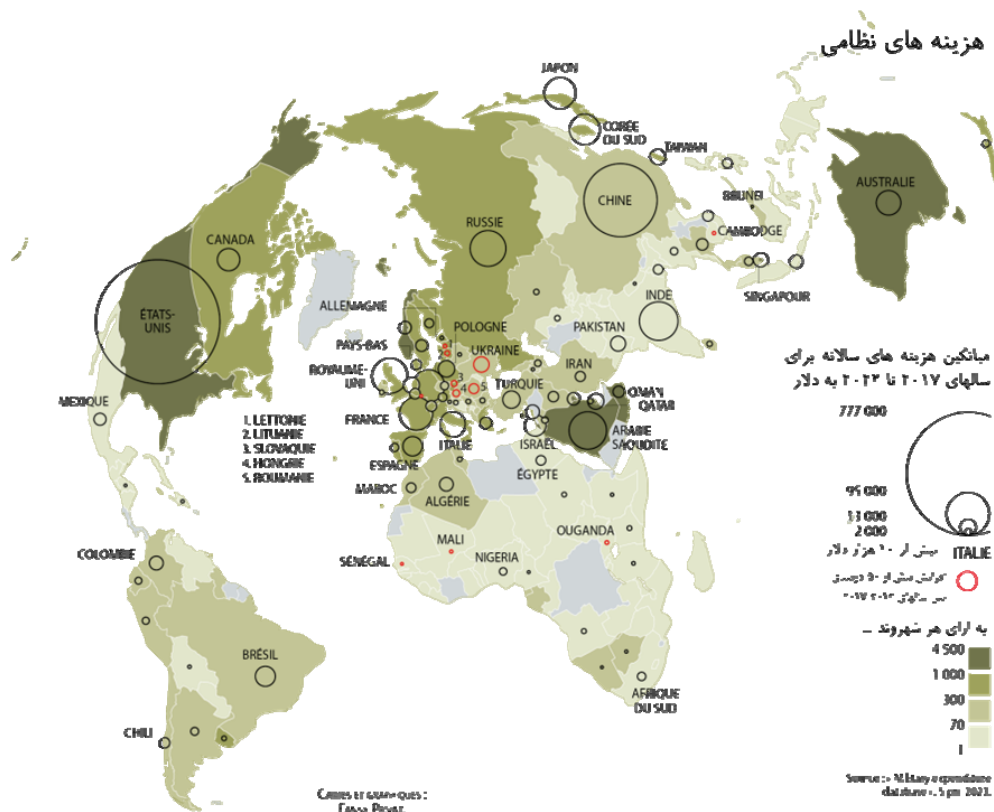
در اروپای شرقی، چندین کشور - از جمله پولند - بخشی از تجهیزات قدیمی خود را که اغلب ساخت شوروی قدیم بود، به نفع ارتش اوکراین از دست دادند : در مورد سلواکی که صنایع تسلیحاتی آن، از زمان پایان جنگ سرد در وضعیت نیمه تعطیلی قرار داشت، در حال حاضر به خاطر درگیری بین کی یف و مسکو، خمپاره انداز هائی را برای سوار کردن روی خودروهای زرهی تولید می کند، که در نو سازی ارتش خود و همچنین برای نیروهای اوکراینی مورد استفاده قرار می گیرند. تجهیزاتی که در محل تولید شده، و ارزان تر و مدرن تر از مشابه فرانسوی آن سزار Caesar معرفی می شود (۵).

فرانسه، به نوبه خود ۲ میلیارد یورو در سال ۲۰۲۳ برای خرید مهمات اختصاص داده است. سهمی از این بودجه برای تکمیل ذخایر خود، به دنبال واگذاری بخشی از آنها به ارتش اوکراین هزینه شده است. بودجه دفاعی کشور برای سال ۲۰۲۴ با رقم ۴۷،۲ میلیارد یورو، در مقایسه با سال گذشته افزایش ۷،۵ درصدی را نشان می دهد (۶). در مجموع، طبق گزارش مجلس نمایندگان، فرانسه، همراه با آلمان و انگلستان در رأس کشورهائی قرار دارند که « بیشترین کمک

ها را به اوکراین کرده اند تا قادر باشد در مقابل ارتش روسیه مقاومت کند (۷)». این کمک ها در مورد فرانسه ۳،۲ میلیارد یورو بر آورد می شود، که ارسال توپ، و خودروهای زرهی، گلوله ها، راکت ها و همچنین آموزش را در بر می گیرد. بدون از یاد بردن سهم گسترده فرانسه به تسهیلات صلح اروپا – (FEP) صندوق غیر وابسته به بودجه – که توسط اتحادیه اروپا برای تأمین مالی تجهیزات جنگی برای کی یف مورد استفاده قرار می گیرد. با این حال، همواره برای فرانسه و دیگر کشورهای در گیر همان اصطلاح معروف تکرار می شود: « تأمین و ارسال تسلیحات به منظور دفاع از خود، به کشوری که مورد تهاجم قرار گرفته است، همدستی در جنگ محسوب نمی شود». و این آرزو که تولید کنندگان ملی تسلیحات – در مورد ما، شرکت های فرانسوی- بتوانند از این فرصت های جدید استفاده کنند (۸).

همدستی واسطه های تجاری (دلال های چینی)

تولید و تجارت تسلیحات حوزه ایست که در آن اخلاق و کرامت انسان در جایگاه دوم قرار می گیرد. به عنوان مثال، در ماه جون گذشته، واشنگتن تصمیم گرفت مهمات خوشه ئی به اوکراین تحویل دهد. جو بایدن، رئیس جمهور اعلام کرد که این « یک تصمیم بسیار دشوار » است، حتی اگر باز به گفته او « اقدامی درست» بود. صد و بیست کشور- به جز امریکا، روسیه و اوکراین – از کاربرد این بمب های خوشه ئی گذشته، که کورکورانه و بدون هدف گیری مشخص می کشد و در طول زمان باعث تلفات بی شماری از غیر نظامیان می شوند، دست کشیده اند. مثال دیگر : « جرم زدائی کردن» از آقای ویکتور بوت قاچاقچی روسی تبار اسلحه، که در سرتاسر جهان معروف است، و الهام بخش فلم «عالی جناب جنگ» (Lord of War 2005) شده است. آقای بوت که به مدت پانزده سال در ایالات متحده زندانی بود، در ماه دسمبر ۲۰۲۲ با یک دختر بازیکن بسکتبال امریکائی، که به اتهام استفاده از مواد مخدر بازداشت شده بود، مبادله شد،

و در ماه سپتامبر گذشته به عنوان نماینده «اپوزیسیون» از پارلمان اولیا نوسک، یک منطقه دور افتاده در روسیه، سر در آورد.

یکی دیگر از موارد نقض پرنسپ های اساسی، چیزی بود که در ماه جون گذشته انستیتوی KSE کی پف با همکاری گروه کاری بین المللی پرماک مک فول Yermak- Mc Faul در ارتباط با تحریم های اعلام شده در مورد روسیه کشف کرد، و بر اساس آن در بخش بزرگی از تسلیحات ساخت مسکو، از جمله راکت های بالستیک و کروز، از قطعات الکترونیکی ساخته شده در ایالات متحده، آلمان، اسرائیل یا چین استفاده شده است. قطعات حساسی که از طرق غیرقانونی و با همدستی دلالان چینی به دست آمده است.

تجارت اسلحه گاهی توسط افرادی غیر قابل انتظار صورت می گیرد. در اوکراین سازمان غیر دولتی (زنده برگرد)، بدون شک تنها سازمانی در جهان است که با تکیه بر کمک های مالی و مجوز رسمی، قادر است سربازان را به پهپاد، راکت انداز و سایر تسلیحات سنگین مجهز کند. سازمان های اوکراینی دیگر هم کامپیوتر های همراه برای کمک به هدایت توپخانه، امکانات حفاظت فردی... و هر چیزی که زندگی روز مره رزمندگان را بهبود می بخشد، فراهم می کنند (۹).

بازار جهانی تسلیحات، که تحت تأثیر جنگ های کنونی رونق یافته است، با تجهیزات جدیدی غنی تر شده است. علاوه بر انواع پهپاد ها که پس از این برای هر ارتشی ضروری محسوب می شود، استفاده از ماهواره ها در امور نظامی نیز در حال گسترش است. امریکائی ها در ارتفاعات بالا پیشرفت های چشمگیری کسب کرده اند. همچنین ابزار های کاوش و اکتشاف زیر ابحار با چشم انداز کنترل و مراقبت (به عنوان مثال، کابل های تحت البحر) یا بهره برداری های آبی از پلی مر های فلزی (۱۰) و همچنین کاربرد تسلیحات ما فوق صوت، که میدان رقابت بین امریکائی ها و روس ها به شمار می رود، را نباید از نظر دور داشت. همچنین می توان از تجهیزات مرتبط با حفاظت سایبری، و حملات سایبری، ابزار های جنگ اطلاعاتی، یا دفاع از شبکه های ارتباطی نام برد، بدون اشاره به طراحی نسخه های آینده تانک ها، هواپیماهای جنگنده و ناوهای جنگی، برای سالهای ۲۰۳۵-۲۰۴۵. مطالعاتی که پیشرفته ترین کشورها در این زمینه، خود را به آن مشغول داشته اند.

مراجع:

۱ - «Le retour des guerres majeures», B2 Le Quotidien de l'Europe géopolitique, Bruxelles, 13 octobre 2023, www.bruxelles2.eu

۲ - مقاله «چگونگی چیرگی تنگنای مالی بر ارتش آلمان»، لوموند دیپلماتیک، نوامبر ۲۰۲۳ <https://ir.mondediplo.com/2023/11/article4636.html>

۳ - Yann Rousseau, « La Corée du Sud, nouveau géant de la défense mondiale », Les Échos, Paris, 24 juillet 2023.

۴ - مقاله « پشت کردن توکیو به صلح طلبی تاریخی اش », لوموند دیپلماتیک، مارس ۲۰۲۳ <https://ir.mondediplo.com/2023/03/article4364.html>

۵ - Anne Dastakian, «En temps de guerre, l'armement prospère», Marianne, Paris, 28 septembre 2023 . ۶ - Allan Popelard, «L'armée, miroir d'une France sans

boussole», Le Monde diplomatique, octobre 2023 . ۷ - Rapport d'information sur le bilan du soutien militaire à l'Ukraine, présenté par Lionel Royer-Perreaut et Christophe Naegelen

devant la commission de la défense et des forces armées de l'Assemblée nationale, Paris, 8 novembre 2023

مقاله « دولت فرانسه، نماینده اصلی تجارت اسلحه در جهان»، لوموند دیپلماتیک، نوامبر ۸ –

۲۰۲۳ <https://ir.mondediplo.com/2024/01/article4699.html>

مقاله « دور از جبهه، جامعه اوکراین به دو قسمت تقسیم شده است»، لوموند دیپلماتیک، نوامبر ۹ –

۲۰۲۳ <https://ir.mondediplo.com/2023/11/article4627.html>

مقاله « ژئوپلیتیک اعماق دریا»، لوموند دیپلماتیک، دسامبر ۱۰ –

۲۰۲۳ <https://ir.mondediplo.com/2023/12/article4656.html>

*- نویسنده Philippe Leymarie: روزنامه نگار رادیو بین المللی فرانسه

منبع: لوموند دیپلماتیک